

PICUM QUARTERLY Juli - September 2014

GRENZEN

VERENIGDE NATIES

EUROPESE BELEIDSONTWIKKELINGEN

NATIONALE ONTWIKKELINGEN

GEZONDHEIDSZORG

ARBEID EN FATSOENLIJKE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

ONGEDOCUMENTEERDE VROUWEN

ONGEDOCUMENTEERDE KINDEREN EN HUN GEZINNEN

DETENTIE EN DEPORTATIE

PUBLICATIES EN ANDERE BRONNEN

GRENZEN

FRANKRIJK / Franse en Britse autoriteiten komen overeen over een samenwerking wat betreft de haven van Calais

Op 20 September 2014 hebben de Britse Minister van Binnenlandse Zaken, Theresa May, en haar Franse wederpartij, Bernard Cazeneuve, aangekondigd dat zij een overeenstemming hebben bereikt wat betreft het toenemend aantal migranten zonder papieren dat het Verenigd Koninkrijk probeert te bereiken via de Franse Stad Calais. Het plan is om een gezamenlijk interventie fonds in het leven te roepen. Britse autoriteiten hebben toegezegd de komende drie jaar 15 miljoen euro te besteden aan het versterken van veiligheidsmaatregelen in de haven van Calais om te voorkomen dat migranten de oversteek maken naar het Verenigd Koninkrijk. Politieke samenwerkingen tussen de twee landen zullen worden versterkt om smokkelnetwerken te bestrijden en gezamenlijke voorlichtingscampagnes zullen worden opgestart met als doel migranten te ontmoedigen de oversteek te maken.

Bronnen: [La Voix du Nord](#), 20 september 2014 ; [The Guardian](#), 20 september 2014

GRIEKENLAND / Oproep tot extra steun van de EU voor het beschermen van zee-grenzen

Griekenland heeft de Europese Unie om aanvullende financiële hulp verzocht om een oplossing te vinden voor het toegenomen aantal migranten zonder papieren dat het land binnenkomt, mede als gevolg van conflicten in Syrië en Irak. Op een persconferentie in Athene, op 4 september 2014, verklaarde de Minister van Koopvaardij, Miltiadis Varvitsiotis, dat het aantal ongedocumenteerde migranten opgepikt op de Egeïsche Zee naar verwachting zal verdrievoudigen - vergeleken met dezelfde periode vorig jaar - tegen het einde van 2014.

Volgens gegevens van het Ministerie werden er in 2013 meer dan 10,500 mensen gearresteerd tijdens een poging om de zee-grenzen van Griekenland over te steken, terwijl er in de eerste acht maanden van 2014 al 17,000 mensen gearresteerd werden, waarvan de meerderheid Syriërs. De Griekse regering waarschuwde dat zonder voldoende financiële bijstand of middelen om een oplossing te vinden voor deze snel groeiende golf van vluchtelingen, voornamelijk afkomstig uit Irak en Syrië, Griekenland wellicht in een "gevaarzone" zal raken. Bronnen: [Ekathimerini](#), 4 september 2014; [Reuters](#), 4 september 2014

LIBIË / Plannen voor samenwerking met de EU om migranten zonder wettelijk verblijf af te wenden

De Libische regering en de Europese Unie zijn in gesprek over plannen om migranten zonder wettig verblijf ervan te weerhouden via Libië naar Europa trekken. Tijdens een vergadering met EU-ambtenaren op 11 juli 2013 benoemde de Libische Premier Abdullah Al-Thinni de migranten zonder papieren in relatie tot politiek, nationale veiligheid en mensenrechten. Van de geschatte 88,000 mensen die Italië tot nu toe hebben bereikt per boot in 2014, wordt verondersteld dat 77,000 afkomstig zijn uit Libië.

Bronnen: [South Africa Today](#), 12 juli 2014; [Malta Today](#), 8 augustus 2014

MIDDELLANDSE ZEE / Meer dan 700 migranten komen om op zee

Bijna 700 migranten zijn omgekomen bij twee schipbreuken op de Middellandse Zee in de week van 9 tot 13 september 2014. Mensensmokkelaars worden beschuldigd dat zij beide boten hebben geramd en tot zinken hebben gebracht. Eén boot, met bijna 500 passagiers aan boord, zonk in de buurt van Malta. Volgens getuigenissen van overlevenden werden de migranten meerdere malen gedwongen van schip te veranderen tijdens hun overtocht naar Europa en over te stappen op een schip dat zij als onveilig beschouwden. Op het moment dat passagiers weigerden van schip te veranderen, ramden de smokkelaars naar verluidt de boot tot deze kapseisde. Tegelijkertijd, op 13 september, zonk een andere boot bij de kust van Libië met minstens 250 Afrikaanse migranten aan boord. De schipbreuken vonden plaats een maand voor de herdenking van de tragedie bij Lampedusa, wat plaatsvond op 3 oktober 2013 en waarbij ongeveer 360 migranten verdronken. Eerder, in juli 2014, werden vijf mannen uit Syrië, Marokko en Saoedi-Arabië gearresteerd in de stad Messina, omdat zij naar verluidt bijna 60 migranten om het leven hadden gebracht die zich op dezelfde boot naar Italië bevonden. De boot vertrok vanuit Libië op 17 juli 2014 met ongeveer 700 migranten aan boord. Volgens overlevenden ontstonden rellen toen mensen, opeengedrukt in het scheepsruim, in paniek raakten omdat zij niet konden ademen door de hoge temperaturen en de damp afkomstig van de motor van de boot. Toen zij probeerden het compartiment te ontvluchten, begonnen de vijf gearresteerde mannen naar verluidt mensen te slaan, schoppen en willekeurig neer te steken, om ze vervolgens in zee te gooien.

Bronnen: [Deutsche Welle](#), 15 september 2014; [Open Letter](#), François Crépeau, speciale rapporteur, 29 september 2014; [La Repubblica](#), 23 juli 2014; [The Local](#), 24 juli 2014

RAPPORTEN / Verloren levens aan de Europese grenzen

Amnesty International heeft twee rapporten uitgebracht met betrekking tot het gebrek aan bescherming van migranten en vluchtelingen aan de grenzen van de Europese Unie. Het rapport "De menselijke kosten van Fort Europa: Het schenden van mensenrechten van migranten en vluchtelingen bij de grens van Europa" (The Human Cost of Fortress Europe: Human Rights Violations Against Migrants and Refugees at Europe's Border), gepubliceerd op 9 juli 2014, wordt ingegaan op de belangrijkste bepalingen van het beleid voor de bewaking van de grenzen van de EU en illustreert hoe een dergelijk beleid de levens van migranten in gevaar brengt. Het plaatst de totale uitgaven besteed aan het beleid ter bescherming en terugkeer van migranten tegenover een onevenredig laag bedrag besteed aan hun bescherming binnen de EU. Het rapport is [hier](#) te vinden. Een ander rapport van Amnesty International, "Stuurloze levens: Vluchtelingen en migranten in gevaar in de centraal Middellandse Zee" (Lives adrift: Refugees and migrants in peril in the central Mediterranean) uitgebracht op 30 september 2014, roept op tot meer veilige en legale routes naar Europa, om zo een einde te maken aan het verlies van mensenlevens op zee. Het rapport is [hier](#) te vinden.

Bronnen: [Amnesty News](#), 9 juli 2014; [Amnesty International](#), 30 september 2014

RAPPORT / Cijfers over migranten slachtoffers wereldwijd

De Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) heeft op 29 september 2014 een rapport uitgebracht dat nieuwe gegevens verstrekt over het aantal dodelijke slachtoffers onder migranten wereldwijd. Het rapport

"Fatale Reizen: Het Volgen van Verloren Leven Tijdens Migratie" (Fatal Journeys: Tracking Lives Lost During Migration) schat dat meer dan 40,000 mensen zijn omgekomen tijdens migratie sinds 2000, wat gelijk staat aan gemiddeld 8 mensen per dag. Het onderzoek heeft bovendien aangetoond dat Europa 's werelds meest gevaarlijke bestemming is voor migranten. Deze bestemming heeft gemiddeld 3,000 mensen het leven gekost sinds het begin van 2014 en er wordt geschat dat minstens 22,400 mensen het leven hebben verloren sinds 2000. Het rapport is opgesteld in het kader van het Vermiste Migrant Project (Missing Migrants Project) van de IOM en is [hier](#) online beschikbaar.

Bronnen: [IOM](#), 29 september 2014; [The Guardian](#), 29 september 2014

VERENIGDE NATIES

VN / Wereld Dag tegen Mensenhandel

De Verenigde Naties heeft 30 juli 2014 uitgeroepen tot de eerste Wereld Dag tegen Mensenhandel (World Day against Trafficking in Persons). Het doel is om bewustwording te creëren over het lot van miljoenen vrouwen, mannen en kinderen die wereldwijd het slachtoffer zijn van mensenhandel, evenals mensen aan te moedigen in actie te komen tegen deze misdaad. Ter gelegenheid heeft het VN Bureau tegen Drugs en Misdad (UNODC) een [folder](#) met feiten en cijfers over mensenhandel gepubliceerd. Voor meer informatie over de Wereld Dag, klik [hier](#).

VN / Arbeidsmigratie commissie voegt zijn stem toe aan de oproep een eind te maken aan detentie van migranten families

De voorzitter van de Commissie voor de Bescherming van de Rechten van alle Arbeidsmigranten en hun Gezinsleden (CMW) heeft op 3 juli 2014 een verklaring afgegeven over Beëindigen Migratie Detentie van Kinderen (Ending Immigration Detention of Children), waarbij een beroep gedaan wordt op staten om te stoppen met de migratie detentie van kinderen en te kiezen voor andere alternatieven die in het beste belang van het kind gelden. Lees de verklaring [hier](#).

Bron: OHCHR Civil Society Section, News on Treaty Bodies No 26, juli 2014

EUROPESE BELEIDSONTWIKKELINGEN

EU PARLEMENT / Hoorzittingen van kandidaat-commissarissen

Op 30 september is de kandidaat-commissaris voor het beheer van de portefeuille Migratie en Binnenlandse Zaken, Dimitris Avramopoulos, voor de Europese Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) verschenen, als onderdeel van de openbare hoorzittingen van de kandidaat-commissarissen door de commissies van het Europees Parlement vanaf 29 september tot 7 oktober. Dhr. Avramopoulos benoemde de bescherming van de basisrechten, als onderdeel van grenscontrole en het migratiebeleid, een topprioriteit. Hij benadrukte dat de huidige uitdagingen op het gebied van migratie niet moeten worden opgelost door het oprichten van een "Fort Europa", maar dat er dringend nieuwe verhoudingen moeten worden ingericht die migratie met een wettelijk verblijf naar Europa toestaan. De kandidaat-commissaris herhaalde tevens de noodzaak om Frontex verder te versterken en om effectief een nieuwe Europees grenswacht-systeem op te zetten, gebaseerd op het solidariteitsprincipe en met als doel de ondersteuning van de nationale autoriteiten bij de grenscontrole.

Bron: [European Parliament](#), 30 september 2014

EU COMMISSIE / Nieuwe operatie van het EU grenscontrole agentschap Frontex in de Middellandse Zee

EU-commissaris voor Binnenlandse Zaken, Cecilia Malmström, kondigde op 27 augustus 2014 aan dat in november 2014 een nieuwe missie in de Middellandse Zee zal worden gelanceerd door het grenscontrole agentschap Frontex. De opstartkosten van operatie Triton worden geschat op 20 miljoen euro. Deze zal niet de reddingsoperatie Mare Nostrum vervangen, gelanceerd door Italië in 2013, maar zal dienen als een

complementaire missie, afhankelijk van de middelen en budgettaire beperkingen van de lidstaten. Bronnen: [EU Observer](#), 3 september 2014; [The Guardian](#), 29 augustus 2014; [UNHCR](#), 26 augustus 2014

RAAD VAN EUROPA / Oproep voor het handhaven van universele toegang tot gezondheidszorg

De Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa, Nils Muižnieks, heeft op 7 augustus 2014 opgeroepen tot een universele toegang tot kwalitatief hoogwaardige en betaalbare gezondheidszorg. Hij benadrukte dat de toegang tot zorg door de bezuinigingen tijdens de economische crisis is ondermijnd en dat er een meer mensgerichte mensenrechten benadering nodig is. Hij wees er tevens op dat veel mensen onder dwang worden teruggestuurd naar het land van herkomst ondanks gezondheidsproblemen, zelfs terwijl het onduidelijk was of de noodzakelijke behandeling in dit land beschikbaar zou zijn. De commissaris uitte ook zijn bezorgdheid wat betreft de obstakels waardoor kinderen de toegang tot gezondheidszorg wordt ontzegd, verwijzend naar de [waarschuwing van de WHO](#) wat betreft de mogelijke levenslange gevolgen van extreme armoede op hun emotionele en fysieke gezondheid. Om de volledige reactie te lezen, klik [hier](#) ([Franse versie](#)).

NATIONALE ONTWIKKELINGEN

DUITSLAND / Politierapport over toename niet-reguliere migratie

De Duitse federale politiedienst meldt een gestage toename van het aantal mensen die het land niet-regulier binnenkomen. Ter gelegenheid van de presentatie van het jaarverslag van de federale politie, half augustus, werd benadrukt dat er ongeveer 33,000 niet-reguliere mensen het land binnenkwamen. Dat is een stijging van haast 27% vergeleken met vorig jaar. De Christelijke Sociale Unie (CSU), een Beierse conservatieve zusterpartij van de Unie der Christendemocraten (CDU), eist intussen dat de grenscontroles aan de Duits-Oostenrijkse grens opnieuw ingevoerd worden, dit om Afrikaanse migratiestromen van Italië naar Duitsland tegen te houden. De Sociaaldemocratische beleidsmakers hekelen dit voorstel, omdat het een beleid van uitsluiting ondersteunt.

Bronnen: [Die Welt](#), 14 augustus 2014; [Der Spiegel](#), 9 september 2014

ITALIË / ONDERZOEK / Wetgeving en beleid inzake recht op diensten voor niet-reguliere migranten in Italië

Dr. Sarah Spencer, Open Society Fellow aan het Centre on Migration, Policy and Society (COMPAS) aan de Universiteit van Oxford publiceerde in september 2014 samen met Nicola Delvino het rapport "Niet-reguliere Migranten in Italië: Wetgeving en beleid op het recht op diensten" (Irregular Migrants in Italy: Law and Policy on Entitlements to Services). Het artikel gaat in op het Italiaans beleid en de juridische context van niet-reguliere migranten, en over de juridische rechten van niet-reguliere migranten. Het rapport is onderdeel van een bredere [studie van COMPAS](#) waarin de omvang wordt bestudeerd van, en de beweegredenen voor, het recht op diensten voor migranten met een niet-reguliere status binnen EU landen. Om het volledige rapport te raadplegen, klik [hier](#).

NEDERLAND / RAPPORT / Jaarverslag van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel in Nederland

Corinne Dettmeijer, Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, publiceerde haar jaarlijks rapport op 17 september 2014. Hierin bespreekt ze de Nederlandse toestand van mensenhandel en geeft ze aanbevelingen voor een doeltreffende strategie ter bestrijden van mensenhandel. Het rapport werpt ook licht op de plicht van de overheid om slachtoffers beter te identificeren en te beschermen. Aan het adres van voorstellen die de criminalisering van niet-reguliere Nederlandse inwoners wensen, wordt in het rapport geargumenteed dat de status van niet-reguliere migranten nooit in de weg mag staan van de verantwoordelijkheid die de politie heeft om potentiële slachtoffers te informeren betreffende relevante bescherming. De status van een slachtoffer van mensenhandel primeert over diens niet-reguliere status. Om het volledige rapport te raadplegen, klik [hier](#).

VK / Controles immigratie-status door particuliere verhuurders in december geïmplementeerd

Op 3 september 2014 kondigde het Britse ministerie van Binnenlandse Zaken de aftrap van de eerste fase van de regeling van het "recht om te huren" aan. Dit impliceert dat particuliere verhuurders in het gebied West Midlands vanaf december 2014 boetes tot maximaal £ 3,000 kunnen krijgen indien ze nalaten de migratie-status van hun nieuwe huurders te controleren. De maatregel is onderdeel van een pakket van de Britse

immigratiewetgeving 2014, aangekondigd tijdens de Troonrede van 2013. De Vereniging van Residentiële Verhuurders (Residential Landlords Association) verwerpt de maatregel met het argument dat de controle op iemands migratie-status de verantwoordelijkheid is van het Britse Grensagentschap en dat particuliere verhuurders niet ingezet mogen worden voor rechtshandhaving aangaande migratie.

Bron: [The Guardian](#), 3 september 2014

VK / Verblijfstest voor rechtsbijstand onwettig

Het Britse Hooggerechtshof was op 15 juli 2014 unaniem akkoord dat het regeringsplan voor het invoeren van een verblijfstest discriminerend, onrechtmatig en niet gerechtvaardigd is met het oog op overheidsbesparingen. De rechterlijke toetsing gebracht door het Publieke Wetsproject (Public Law Project (PLP)) werd besloten op dezelfde dag dat 33 organisaties gezamenlijk het parlement hebben aangespoord om de maatregelen af te wijzen. Volgens de gezamenlijke briefing en de verdediging van de PLP, zou de test daadwerkelijk de rechtsbijstand onttrekken van bijzonder kwetsbare groepen recente nieuwkomers, inclusief vrouwen op de vlucht voor huiselijk geweld, kinderen onder de schoolleeftijd, daklozen en slachtoffers van mensenhandel en andere misdrijven.

Bronnen: [The Guardian](#), 15 juli 2014 ; [Migrants Rights Network](#), 15 juli 2014 ; [Migrants Rights Network](#), 15 juli 2014

GEZONDHEIDSZORG

SPANJE / Ngo's vragen Spaanse regering om beperkingen op toegang tot gezondheidszorg voor ongedocumenteerde migranten op te heffen

Om de tweede verjaardag te vieren van de inwerkingtreding van het Spaans Koninklijk Besluit waarbij de toegang tot gezondheidszorg wordt beperkt voor ongedocumenteerde migranten, heeft een groep Ngo's een brief gestuurd naar Mevr. Ana Mato, Spaans Minister van Gezondheidszorg. Daarin vragen ze haar om de wetgeving ongedaan te maken en om de gezondheidszorg voor ongedocumenteerde migranten opnieuw in te voeren. De organisaties stellen dat Spanje gefaald heeft om, naar aanbevelingen van diverse UN secties en de Raad van Europa, de wetgeving decreet te hervormen.

Bronnen: [Europa Press](#), 3 september 2014; [El País](#), 2 september 2014

ZWEDEN / Studie onthult doodsoorzaken van ongedocumenteerde migranten

Onderzoekers van de afdeling Gezondheid van Vrouwen en Kinderen, Internationale moeder- en kindzorg (Women's and Children's Health, International Maternal and Child Health (IMCH)) aan de Universiteit van Uppsala in Zweden, hebben een studie uitgevoerd op zoek naar de doodsoorzaken van ongedocumenteerde migranten in Zweden tussen 1997 en 2010. Het onderzoek is gebaseerd op overlijdensaktes uitgegeven in die periode, maar die nooit in het Landsregister van Doodsoorzaken (Cause of Death Register (CDR)) werden opgenomen. Hoewel externe oorzaken de belangrijkste doodsoorzaken waren van ongedocumenteerde migranten, benadrukt het onderzoek dat ongelijke toegang tot gezondheidszorg, in vergelijking met Zweedse inwoners, een wezenlijke discrepantie toont in doodsoorzaken. Op basis van dit resultaat hebben onderzoekers opgemerkt dat de juridische dubbelzinnigheden met betrekking tot de gezondheidszorg moeten worden aangepakt wanneer gelijke toegang tot gezondheidszorg wordt nagestreefd in een land dat bekend staat om zijn universele dekking van gezondheidszorg.

Bron: [Global Health Action](#), 3 juni 2014

VK / Brits Ministerie van Binnenlandse Zaken maakt gezondheidszorg gevaarlijk voor migranten

Om illegale migranten op te sporen heeft het Britse Ministerie van Binnenlandse Zaken gebruik gemaakt van patiëntendossiers van het National Bank Office (NHS). Een rapport van het Sociale zorg en Gezondheidszorg Informatie Centrum (Health and Social Care Information Centre (HSCIC)) onthult de regelmaat van deze praktijken. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft sinds 2010 meer dan 12,587 dossiers opgevraagd, en kreeg inzage in meer dan 6,900 gevallen. De wetgeving inzake de gegevensbescherming stelt dat medische dossiers vertrouwelijk zijn. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft echter gebruik gemaakt van een

vrijstelling voor ambtenaren om informatie te verkrijgen over het waar en wanneer patiënten gezondheidszorg hebben verkregen.

Bron: [The Guardian](#), 13 juli 2014

ARBEID EN FATSOENLIJKE ARBEIDSVORWAARDEN

GRIEKENLAND / Hof van Patras geeft vonnis over schietpartij op migrantenwerkers in Manolada

Na de schietpartij op 155 Bengaalse migrantenwerkers die hun achterstallig loon kwamen opeisen op de aardbeikwekerij van Manolada op 17 april 2013, gaf de Griekse gemengde jury van de rechtbank van Patras op 30 juli 2014 zijn definitief oordeel. Het hof sprak twee van de vier verdachten vrij van het beschieten en verwonden van 35 van de 155 migrantenwerkers. Geen van de vier verdachten werd schuldig bevonden aan mensenhandel, wel werd een van de verdachte voormannen veroordeeld tot 14 jaar en 7 maanden gevangenisstraf voor ernstige lichamelijke letsels, een tweede kreeg 8 jaar en 7 maanden gevangenisstraf voor medeplichtigheid. De beslissing leidde tot protest op zowel Grieks nationaal niveau in het parlement, alsook op Europees niveau.

Bronnen: [The Guardian](#), 31 juli 2014; [The Independent](#), 31 juli 2014; [Ekathimerini](#), 31 juli 2014

IERLAND / Nieuwe wetgeving om onbetaalde lonen aan te pakken

Het wetsvoorstel voor tewerkstellingsvergunningen (Employment Permits (Amendment) Bill 2014) is in werking getreden op 1 september 2014 en wil de uitbuiting van ongedocumenteerde arbeidsmigranten voorkomen. Van de nieuwe wetgeving wordt gezegd dat het tekortkomingen in de vorige wet zal aanpakken. Speciale aandacht gaat naar de [uitspraak van het Hooggerechtshof](#) in 2012 waarbij € 92,000 achterstallig loon niet werd toegekend aan een ongedocumenteerde arbeider. De nieuwe wetgeving maakt het mogelijk voor uitgebuite arbeiders om juridische stappen te ondernemen tegen hun werkgevers bij het niet uitbetalen van lonen en voorkomt zo dat werkgevers profiteren van de voormalige niet-afdwingbaarheid van het contract. [Hier](#) is de verklarende memo van het wetsvoorstel te lezen.

Bronnen: [The Journal](#), 17 juni 2014; [The Journal](#), 24 april 2014

VK / Uitspraak van het Hooggerechtshof: Discriminatie erkend ondanks onwettig arbeidscontract

Het Britse hooggerechtshof heeft op 30 juli 2014 een [uitspraak](#) gedaan in de zaak "Hounga vs Allen en andere". De zaak betrof een aanklacht van discriminatie tegen mej. Hounga, een ongedocumenteerde Nigeriaanse woonachtig in het Verenigd Koninkrijk. Mej. Hounga was het slachtoffer van ernstige fysieke mishandeling en bedreigingen terwijl ze gedurende 18 maanden in dienst was als huishoudhulp voor mevr. Allen. Nadat ze gewelddadig uit haar huis gezet werd door haar werkgever, heeft mej. Hounga een klacht over discriminatie ingediend tegen haar werkgever. Het Britse Hooggerechtshof heeft unaniem geoordeeld dat mevrouw Hounga's klacht van discriminatie ontvankelijk kon zijn, gezien de onrechtmatigheid van het contract als gevolg van haar niet-reguliere status onvoldoende verbonden was met de daad van discriminatie. Daaruit volgt dat de klacht niet verworpen kon worden. De volledige uitspraak is [hier](#) beschikbaar.

VS / Instrument om migrantenwerkers te helpen in rekruteringsprocessen voor werk

Het Centrum voor Migrantenrechten (Centro de los Derechos del Migrante, Inc. (CDM)) met kantoren in de VS en Mexico stak op 30 september 2014 van wal met een nieuw instrument waarbij technologie en kunst ingezet worden om werk te maken van transparantie en de bestrijding van misbruik in Amerikaanse wanpraktijken met buitenlandse werknemers. 'Contratados', genoemd naar het proces van tijdelijke werkcontracten, is gericht op Mexicaanse werknemers, maar kan worden ingezet voor werknemers met alle mogelijke achtergronden. Het project met interactieve website, een hotline, strips op zakformaat en een transnationale radiocampagne reikt de werknemer mogelijkheden aan om rekruterings- en selectieprocedures zelfverzekerd te doorlopen. Met behulp van een crowdsourcing website en annex hotline kunnen werknemers zelf beoordelingen schrijven over rekruteerders en werkgevers. Samen kunnen ze ook hiaten aanvullen in publiekelijk beschikbare informatie over internationale arbeidsbemiddeling. [Hier](#) is meer informatie over het instrument te raadplegen.

ONGEDOCUMENTEERDE VROUWEN

RAAD VAN EUROPA / Inwerkingtreding van 'Het Verdrag van Istanbul'

Op 1 augustus 2014 is het [Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld](#) in werking getreden. Het verdrag, ook wel bekend als 'Het Verdrag van Istanbul', is het eerste Europese verdrag dat gericht is op geweld tegen vrouwen en tegen huiselijk geweld. Het verdrag pleit voor en verheldert de invoering van wettelijk bindende normen om geweld tegen vrouwen te voorkomen, overlevenden te beschermen en daders te straffen. De deelnemende staten worden verzocht om diensten beschikbaar te stellen zoals hotlines, vluchthuizen, medische hulp, begeleiding en juridische bijstand. Het Verdrag verbiedt discriminatie op grond van migratie-status. Om de inwerkingtreding te vieren van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld – ook wel bekend als het Verdrag van Istanbul – hebben het Italiaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, de Italiaanse Kamer en de Raad van Europa op 19 september 2014 een conferentie georganiseerd in Rome. [Hier](#) presentaties van het evenement bekijken.

Bron: [Council of Europe](#), september 2014

MAROKKO / SPANJE / Uitbuiting en misbruik van migrantenvrouwen

Uit rapporten blijkt dat sub-Saharaanse migrantenvrouwen, vooral uit Nigeria, systematisch misbruikt en uitgebuit worden op weg naar Europa. Het merendeel van de vrouwen blijft in Algerije of Marokko, met als doel om via Melilla het Spaans grondgebied te bereiken. Volgens Carlos Montero, directeur van het opvangcentrum voor migranten in Melilla (CETI), zijn bijna alle Nigeriaanse vrouwen die van Marokko komen slachtoffer van seksueel misbruik. Volgens de Spaanse Commissie voor Vluchtelingen hulp in Baskenland (Comisión de Ayuda al Refugiado en Euskadi -CEAR-Euskadi) werd er van de 40 asielaanvragen – verwerkt tussen 2009 en 2013 – van vrouwen die het slachtoffer zijn van mensenhandel, en waarvan 29 uit Nigeria, geen enkel goedgekeurd. Een rapport van Women's Link Worldwide stelt vast dat de Spaanse autoriteiten vaak potentiële slachtoffers van mensenhandel deporteren.

Bron: [El País](#), 18 juli 2014, [Women's Link Worldwide](#), juli 2014

VK / "Het gebruik van CEDAW in de rechtspraak: Vrouwenrechten aan Huis"

De "CEDAW Legal Working Group", een initiatief van het volk, bracht een handleiding uit "Het gebruik van CEDAW in de rechtspraak: Vrouwenrechten aan Huis" (Using CEDAW in Law: Bringing Women's Rights Home). De handleiding rond het Verdrag inzake de verbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen (CEDAW) legt uit hoe CEDAW effectief gebruikt kan worden bij interne procedures. Om het nut van CEDAW in de strijd voor rechten van migrerende vrouwen in het Verenigd Koninkrijk te beklemtonen, geeft de gids het voorbeeld van het gebruik van CEDAW waarbij detentieomstandigheden voor migrantenvrouwen aan de kaak gesteld worden. [Hier](#) is meer informatie over dit initiatief te raadplegen. [Hier](#) is de gids te downloaden.

ONGEDOCUMENTEERDE KINDEREN EN HUN GEZINNEN

BOEK / Het sociaal en economisch leven van jonge ongedocumenteerde migranten

"Sans Papiers: The Social and Economic Lives of Young Undocumented Migrants" combineert een hedendaags relaas van het debat rond de theorie en het beleid voor ongedocumenteerde migratie. Er wordt ook diep ingegaan op de ervaringen van ongedocumenteerde migranten in het Verenigd Koninkrijk. Samengesteld rond hun verhalen geeft het boek, geschreven door Alice Bloch, Nando Sigona en Roger Zetter, weer hoe het migratieproces werkt en geeft het inzicht in de ervaringen van zowel migranten mannen als vrouwen en hun ambities. Het boek onderzoekt zowel de eigenheid van de ervaringen van individuen als de zoektocht naar gemeenschappelijkheid en verkent zo de ambiguiteiten en tegenstellingen in het leven van een ongedocumenteerde migrant. Voor meer informatie, klik [hier](#).

ONDERZOEK / Stedelijke reactie op migranten gezinnen met beperkte toegang tot bijstandsuitkeringen

Jonathan Price, Research Officer en dr. Sarah Spencer, Open Society Fellow in het Centrum voor Migratie, Beleid en Gemeenschap (Centre on Migration, Policy and Society – COMPAS) aan de Universiteit van Oxford

publiceerden hun rapport “Stedelijke reactie op migranten gezinnen met beperkte toegang tot bijstandsuitkeringen: een Europees proefstuk” in september 2014. In het onderzoek wordt gefocust op twee Europese steden – Berlijn en Madrid – en wordt nagegaan hoe de wet en beleidsvormen in deze twee steden het recht en de uitsluiting tot bijstandsuitkeringen omvat voor kinderen van migranten en hun gezinnen. Bovendien wordt ook onderzocht hoe de staat en ngo's hebben gereageerd op mogelijke problemen die voortkomen uit deze uitsluiting. Verder wordt ook de nadruk gelegd op de specifieke situatie van irreguliere migranten waarbij hun beperkte toegang tot diensten en zelfs uitsluiting van rechten en diensten zoals onderdak wordt geschetst. Om de executive summary te lezen in het Engels, klik [hier](#). Om het volledige rapport te lezen, klik [hier](#).

VERSLAG / Nieuw verslag over kwaliteitsvolle rechtsbijstand voor niet-begeleide kinderen

In juli 2014 publiceerde de Europese Raad voor Vluchtelingen en Asielzoekers een vergelijkend rapport over de wetgeving en de toegang tot rechtsbijstand voor niet-begeleide kinderen in Oostenrijk, België, Bulgarije, Denemarken, Italië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk. Het rapport, met de titel “Recht op Rechtvaardigheid: Kwaliteitsvolle Rechtsbijstand voor Niet-begeleide Kinderen”, toont aan dat hoewel de wet voorziet in die rechtsbijstand in verschillende migratie- en asielprocedures, het zelden echt beschikbaar is in gevallen waarbij de leeftijd van de persoon betwist wordt of tijdens een leeftijdsbepaling. Het rapport downloaden en de resultaten per land bekijken kan [hier](#).

VS / Geweld drijvende kracht achter migratiegolf van Centraal-Amerikaanse kinderen

Grote aantallen kinderen uit Centraal-Amerika komen naar de Verenigde Staten en worden er vastgehouden. Deze sterke toename in overgekomen migrantenkinderen zou grotendeels verklaard kunnen worden door bendege geweld in hun land van oorsprong en vermoorde familieleden. Ambtenaren schatten dat mogelijk meer dan 90,000 kinderen op een irreguliere manier zullen aankomen in het fiscaal jaar 2014 (tegenover 24,493 aanhoudingen in het fiscaal jaar 2013). Hoewel veel kinderen zonder begeleiding aankomen, arriveren sommigen samen met hun moeder. Ondertussen heeft het Department of Homeland Security (DHS) op 2 september 2014 een verslag uitgebracht dat de aanklachten van “systematisch” misbruik van ongedocumenteerde migrantenkinderen tegenspreekt. Het rapport kwam er na beschuldigingen dat ongedocumenteerde migrantenkinderen te maken kregen met verbaal misbruik, hen medische zorg geweigerd werd en ze werden vastgehouden in “onhygiënische, overbevolkte en ijsskoude cellen”.

Bronnen: [Latin Times](#), 1 augustus 2014; [New York Times](#), 9 juli 2014; [New York Times](#), 2 september 2014

OPSLUITING EN DEPORTATIE

EU / Vonnis tegen het gebruik van gevangenen als opsluitingscentra voor migranten

Het Hof van Justitie van de Europese Unie besloot op 17 juli, in de gezamenlijke zaken van [Bero en Bouzalmate](#) en de zaak [Pham](#), tegen het gebruik van gewone gevangenen om derdelanders vast te houden terwijl ze wachten op hun uitzetting. Mevr. Bero, Mr. Bouzalmate en Mevr. Pham werden allemaal in gevangenen in Duitsland vastgehouden samen met veroordeelden van criminele misdrijven. Het Hof besloot dat het gebruik van gevangenen niet gerechtvaardigd is, zelfs in regio's waar geen specifieke opvangcentra beschikbaar zijn of wanneer het individu heeft toegestemd om vastgehouden te worden in een gevangenis. Het oordeel is in overeenkomst met de bepaling van het [EU Return Directive](#) (EU Terugkeerrichtlijn) waarin gesteld wordt dat elke opsluiting van een derdelander in afwachting van hun uitzetting moet gebeuren in een gespecialiseerde instelling en dat gevangenen enkel gebruikt mogen worden in uitzonderlijke omstandigheden. Het Hof voegde daar nog aan toe dat als een persoon langer moet worden vastgehouden, de duur van de verlenging niet langer mag zijn dan 12 maanden.

Bronnen: [EU Court of Justice Press Release](#), 17 juni 2014; [EU Law Analysis](#), 21 juli 2014

NEDERLAND / Wetsverandering in vasthouden van niet-begeleide kinderen

De Nederlandse Vreemdelingenwet is aangepast om de opsluiting van niet-begeleide kinderen te beperken. Volgens de Wet mogen niet-begeleide kinderen enkel vastgehouden worden in uitzonderlijke omstandigheden en voor een zo kort mogelijke tijd. Enkel de volgende omstandigheden worden gezien als uitzonderlijk: als kinderen verdacht worden van of veroordeeld worden voor een misdrijf; als zij binnen maximum 14 dagen het

land worden uitgezet; als zij eerder een opvangcentra verlaten hebben of de maatregelen die hun vrijheid beperken niet hebben nageleefd; als er getwijfeld wordt over de leeftijd van het kind, mogen zij vastgehouden worden tot hun leeftijd bepaald is. De wet staat wel nog toe dat ongedocumenteerde kinderen vastgehouden moeten worden met hun ouders in instellingen die aangepast zijn voor kinderen. Het Besluit van de Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie van 29 augustus 2014, nummer WBV 2014/27, dat de Vreemdelingenwet van 2000 wijzigt en van kracht gegaan is op 1 september 2014, kan [hier](#) gelezen worden. Bron: Stichting LOS, Nieuwsbrief Volume 4 Nummer 19, 15 september 2014

VS / DUITSLAND / Misbruik van migranten en asielzoekers door personeel van private beveiligingsfirma in gesloten centra

Advocaten hebben in Texas, de Verenigde Staten, een klacht ingediend bij de Immigration and Customs (ICE) en het Departement van Binnenlandse Veiligheid tegen tenminste drie bewakers en personeelsleden van het privé uitgebate Karnes County Residential Center met 537 bedden. Zij worden aangeklaagd voor seksueel misbruik en ongewenste intimiteiten. Ook in Duitsland haalde een gelijkaardige zaak de voorpagina's van de kranten. In die zaak ging het ook om misbruik van asielzoekers door het personeel van een privaat beveiligingsfirma in een asielzoekerstehuis in Nordrhein-Westfalen. Foto's die doorgegeven werden aan de politie door een plaatselijke journalist in september 2014 tonen hoe personeel van het bedrijf European Homecare de asielzoekers fysiek vernederen. Het incident lokte heel wat debat uit rond het gebruik van private beveiligingsfirma's voor de bescherming van mensen en rond de onvoldoende toewijzing van geld aan gemeenten om migranten, asielzoekers en vluchtelingen op te vangen.

Bronnen: [Associated Press](#), 2 oktober 2014; [My San Antonio](#) 6 oktober 2014; [Die ZEIT](#) 29 september 2014

VK / Parlementair onderzoek naar opsluiting immigranten

Op 7 juli werd in het Verenigd Koninkrijk een Parlementair onderzoek gestart naar de opsluiting van immigranten. Dit onderzoek werd gezamenlijk geleid door de All Party Parliamentary Group on Refugees en de All-Party Parliamentary Group on Migration. Het onderzoek zou zich richten op de omstandigheden in de opsluitingscentra, hun invloed op de individuele opgesloten personen en hun gezinnen, de bredere financiële en sociale gevolgen en de toekomstige rol van opsluiting binnen het immigratiesysteem.

Bronnen: [Migrants Rights website](#), 29 juli 2014; [The Detention Inquiry website](#)

VK / Uitspraak Hoogerechtshof: Fast-track (versnelde) procedure onwettig

Detention Action, een Britse liefdadigheidsinstelling voorstander van opsluiting van individuen voor immigratiedoeleinden, betwistte de wetmatigheid van het beleid en uitvoering van 'detained fast track' (DFT – een versnelde procedure voor opsluiting), een beleid van de Staatssecretaris voor Binnenlandse Zaken. Het Hof besloot dat het fast-track systeem daadwerkelijk oneerlijk en dus onwettig is, gebaseerd op het gebrek aan voldoende tijd voor grondig rechtsadvies. Het Hof benadrukte bijgevolg dat het hoge risico op oneerlijkheid uit het fast-track systeem gehaald kan worden door in een vroeg stadium advocaten in te schakelen. Het volledige vonnis is [hier](#) te lezen.

Bron: [Detention Action](#), 9 juli 2014

VS / Advocaten bevestigen dat President Obama wettelijke macht heeft om ongedocumenteerde migranten te behoeden voor uitzetting

Meer dan 100 immigratie advocaten in de Verenigde Staten hebben een [brief](#) geschreven naar President Barack Obama op 3 september 2014 waarin zij stellen dat hij uitbreidende wettelijke macht heeft om tijdelijk extra personen te beschermen tegen deportatie. Als besluit stellen de advocaten dat de regering Obama wettelijk de macht heeft om vervolgende discretie te gebruiken als manier om middelen te beheren en om individuen die wonen in en in betekenisvolle manieren bijdragen tot de VS te beschermen. Het besluit geeft ook aan dat President Obama het Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA) zou uitbreiden naar andere groepen zoals irreguliere migranten die ouders zijn van inwoners van de VS. 'DACA' is een memorandum opgesteld door de regering Obama op 15 juni 2012, dat tijdelijk jonge irreguliere migranten die als kind naar de VS kwamen, beschermt tegen deportatie.

Bron: [The Washington Post](#), 3 september 2014

PUBLICATIES EN ANDERE BRONNEN

VERSLAG / Toegang tot huisvesting en onderdak voor ongedocumenteerde migranten in Europa

Ter gelegenheid van World Habitat Day op 6 oktober 2014, heeft het Platform voor Internationale Samenwerking inzake Migranten zonder Verblijfsvergunning (PICUM) samen met de *Europese federatie van nationale organisaties* die werken met *daklozen* (FEANTSA) en het Europees Anti-Armoede netwerk (EAPN) een nieuw rapport gepubliceerd waarin beleidsvormen en passende uitvoering beschreven worden om de barrières te doorbreken die ongedocumenteerde migranten weerhouden van toegang tot huisvesting en onderdak. Het verslag, dat beschikbaar is in het Engels, Spaans en Frans, is het resultaat van de gezamenlijke conferentie van de organisaties over huisvesting en dakloze toestand van ongedocumenteerde migranten in Europa. Die conferentie werd gehouden in Brussel in juni 2013. Het verslag is [hier](#) beschikbaar.

EDUCATIEVE GIDS / Irreguliere migratie aanpakken in de klas

Het Platform voor Internationale Samenwerking inzake Migranten zonder Verblijfsvergunning (PICUM) heeft een nieuwe gids opgesteld waarin de realiteit wordt geschetst waarmee ongedocumenteerde migranten geconfronteerd worden in heel Europa. Deze educatieve gids, die beschikbaar is in het Engels, Frans en Spaans, toont hoe de web documentaire van PICUM genaamd 'Undocumentary' (www.undocumentary.org), gebruikt kan worden in de klas. De documentaire toont de dagelijkse realiteit voor ongedocumenteerde migranten die in Europa wonen. Om de gids te bekijken, klik [hier](#).

MEDIA TERMINOLOGIELIJST / Terminologische definities en richtlijnen voor verslaan over migratie

Een "Media-Vriendelijk Glossarium over Migratie" is officieel voorgesteld door de VN Alliantie der Beschavingen (UNAOC) en het Panos Instituut Europa (IPE) tijdens het zesde Global Forum van UNAOC op Bali op 29 augustus 2014. Doel van het glossarium is om in de media de juiste termen te gebruiken in verband met migratie en om definities te verklaren voor journalisten en redacteurs. Het glossarium bevestigt ook dat "de term 'illegale migrant' nooit gebruikt mag worden", en kan [hier](#) gedownload worden.

TOOLKIT / Informatie voor het betrokken worden in Europa 2020 en het Europese Semester

De EU Alliance for a Democratic, Social and Sustainable European Semester (Semester Alliantie) heeft een "Toolkit voor Engagement in Europa 2020 en het Europees Semester" gepubliceerd in juli 2014. In de toolkit wordt het Europees Semester uitgelegd en het bevat contactgegevens, lijsten van stakeholders, standaardbrieven en een glossarium van termen en acroniemen. Doel is om organisaties en andere actoren bij te staan in hun engagement in het Europe 2020 Strategy dat tot doel stelt tegen 2020 tenminste 20 miljoen mensen uit armoede te halen. De Semester Alliantie is een brede coalitie waarin grote Europese burgermaatschappij organisaties en vakbonden samen worden gebracht en dat gecoördineerd wordt door het Europees Anti-Armoede Netwerk (EAPN). Om de toolkit te bekijken, klik [hier](#). Om meer te weten te komen over de Semester Alliantie, klik [hier](#).